

Assignatura: ETNOLOGIA REGIONAL. REGIONS CULTURALS. Canvis i Continuitats en l'Austràlia Aborigen

Codi: 28692

Professora: Anna Piella Vila (Gr.1)

Cicle: Segon

Semestre: Primer

Nº Crèdits: 6

Tipus: OP

Horari de classe: Gr. 1 DI-Dc 15:00-16.30
TI 1 Sortida Museu

Despatx: B9-129

Telèfon: 93 581 3279

E-mail: Anna.Piella@uab.cat

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Els alumnes han de conèixer i comprendre la realitat canviant dels pobles indígenes d'Austràlia, des del seu passat tribal fins a la seva situació social actual, com a grup ètnic encapsulat dins la societat dominant australiana.

L'alumnat ha de ser capaç de detectar i analitzar els canvis i les continuïtats culturals dels Aborígens Australians en els diferents contextos en que es desenvolupa la seva realitat sociocultural: l'àmbit econòmic-ecològic, simbòlic i ritual, polític i de control social, relacions de parentiu i, les sempre desiguals relacions entre el món aborigen i en no aborigen a Austràlia.

TEMARI

- 1.- El poblament d'Austràlia. Informació. Evolució demogràfica de la població aborigen fins l'actualitat.
- 2.- Les bases de la vida econòmica. Explotació de l'entorn. Xarxes d'intercanvi econòmic i cerimonial. Relació, ús i propietat del territori. Complementarietat econòmica. La societat aborigen en el desenvolupament de l'economia australiana.
- 3.- Història d'una invasió. Els primers contactes. Ocupació colonial. Polítiques governamentals: proteccionisme, assimilació i auto-determinació. La situació actual. Formes de resistència aborigen.
- 4.- Organització i control social. Grups socials en la societat tradicional. El concepte de tribu. Distribució del poder. Control social i resolució de conflictes en el passat i en el present. Llei aborigen i legislació australiana.
- 5.- Llengua i Cultura. Llengües aborígens: desaparicions i manteniments. Etnosemàntica i etnografia de la parla. Ús del llenguatge com a diferenciador cultural i marcador d'etnicitat.
- 6.- Pràctiques i creences religioses. El concepte de sagrat. L'època de creació i Dreaming. El totemisme australià i les seves formes. L'esfera del ritual. L'impacte del cristianisme. Estratègies religioses de resistència.
- 7.- Organització del parentiu. Grups de parents i grups socials. Meitats, seccions i sub-seccions. El cicle de la vida tradicional: creences embriològiques, infantesa, iniciació, matrimoni, ancianitat, mort. Relacions de gènere. Canvis en l'organització familiar i canvis en l'estatus de les dones aborígens.
- 8.- L'art i l'expressió estètica. La dimensió aborigen de l'expressió artística. Manifestacions artístiques i socials.

VIDEOS

"Otros Pueblos. Australia". Luís Pancorbo, 1993.

"Aborígens Australians. L'herència dels avantpassats". Nòmades de la condició humana. Orbita Max. 2001.

“Dreamings. The art of Aboriginal Australia”. Film Australia, 1988.
“Generación Robada” (Rabbit-proof fence). 2003

TUTORIES INTEGRADES

Visita guiada al Museu Etnològic de Barcelona. Discussió en grups reduïts

AVALUACIÓ

30 % de la nota: RESUM ANALÍTIC de les lectures del dossier.

50 % de la nota: TREBALL a escollir entre les obres:

. “Rostros bronceados y arenas rojas Mitos y ritos de los indígenas de Australia Central.” de C.P. Mountford. 1965

. “Mi Lugar. Una infancia robada” de Sally Morgan. 2002

Es repartirà un guió per elaborar el treball.

10% Tutoria Integrada

10 % de la nota: EXAMEN OPCIONAL a partir del temari de l'assignatura.

DOSSIER LECTURES OBLIGATÒRIES

. J. Bartrolí. “Australia: Aborígenes, minería y supervivencia”. A: *Minorías Étnicas*. P. Ceinós Coord. Integral. Barcelona, 1990.

. B. Samson. “A Grammar of exchange”. A: *Being Black. Aboriginal Cultures in Settled Australia*. Ian Keen ed. Canberra: Australian Institute of Aboriginal Studies. 1988. Traduït: “Una gramàtica d'intercanvi”.

. H. Reynolds. “The other side of the frontier: early Aboriginal reactions to Pastoral settlement in Queensland and Northern New South Wales”. A: *Race relations in North Queensland*. James Cook University of North Queensland Press. 1978. Traduït: “L'altre cara de la frontera”.

. T. Aparicio. “Entrevista a Peter Yu: portavoz aborigen”. IWGIA International Work Group for Indigenous Affairs. Boletín. Vol.9 Núms. ½. 1989. Pàgs. 17-28.

. D. Eades. “That's our way of talking. Aborigines in Southeast Queensland”. *Social Alternatives* Vol 2. Núm 2. Pàg. 11-14. Traduït: “Aquesta és la nostra manera de parlar”.

. N. Peterson. “El totemismo ayer: sentimiento y organización local entre los Aborígenes Australianos”. A: *Cultural i ecologia en las sociedades primitivas*. Barcelona, ed. Mitre, textos de Antropología. Pàgs. 257-288.

. A. Hamilton. “Aboriginal women: the means of production”. A: *The other half*. J. Mercer ed. Penguin. 1975. Traduït: “Les dones aborígens: els mitjans de producció”.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

BERNDT, R. and C.H. 1992. The world of the first australians. Aboriginal traditional life: past and present. Canberra: Aboriginal Studies Press.

BURGER, J. 1987. Report from the frontier. The state of the world's Indigenous Peoples. London: Zed Books, Ltd.

COLLMAN, .R. 1979. “Women, children and the significance of the domestic group in urban Aborigines”. *Ethnology*, 18 (4). Pàgs. 379-397

- CUMMINGS, B. 1990. Take this child. From Kahlin compound to the Retta Dixon children's Home. Canberra: Aboriginal Studies Press.
- CHARLESWORTH, M. 1984. *The Aboriginal Land Rights Movement*. Hodja Educational Resources Cooperative Ltd.
- CHASE, A. and SUTTON, P. 1981. "Hunter-gatherers in a rich environment. Aboriginal coastal exploitation in Cape York Peninsula". A: *Ecological Biogeography of Australia*. The Hague: W. Junk.
- EVANS, R. 1989. "Dispossession of Aboriginal Australia: watching and waiting". *Occasional Papers*, vol. 8. Núm.1. Pàgs. 13-15.
- HOWARD, H.C. 1982. *Aboriginal power in Australian society*. Brisbane: University of Queensland Press.
- KENNEDY, M. 1990. *Born a half-caste*. Canberra: Aboriginal Studies Press.
- LEVI-STRAUSS, Cl. 1986. *El totemismo en la actualidad*. México: Fondo de Cultura Económica. Breviarios.
- LEVI-STRAUSS, Cl. 1991. "Australia". A: *Las estructurals elementales del parentesco*. Barcelona: Edicions Paidós.
- McBRYDE, I. 1987. "Goods from another country: exchange networks and the people of Lake Eyre Basin". A: *Australians to 1788*. D.J. Mulvaney and J.P. White, eds. Sydney.
- MEGGIT, J.J. 1971. *Desert people. A study of the Walbiri Aborigines of Central Australia*. London: The University of Chicago Press.
- MINORITY RIGHT GROUP. 1982. *Aboriginal Australians*. Report núm. 35.
- MORGAN, S. 2002 *Mi lugar. Una infancia robada*. Madrid: Maeva ediciones.
- MOUNTFORD, C.P. 1965. *Rostros bronceados y arenas rojas. Mitos y ritos de los indígenas de Australia Central*. Barcelona: editorial Labor.
- PETERSON, N. 1974. "the importance of women in determining the composition of residential groups in Aboriginal Australia". A: *Woman's role in Aboriginal Society*. Canberra: Australian Institute of Aboriginal Studies.
- PIELLA VILA, A. 2004 "Identitats i ciutadania. Els pobles indígenes d'Austràlia" a Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia. Sèrie Monogràfics, núm. 20. Nacions vs. Estats. Barcelona,. Pp. 217-238.
- PIELLA VILA, A. 2002 *Parentiu a Jambun*. Canvis i continuïtats en una comunitat aborígen d'Austràlia. Publicacions d'Antropologia Cultural. Servei de Publicacions. Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- PIELLA VILA, A. 2002 Els meus parents, el meu grup. Parentiu i identitat entre els aborígens d'Austràlia. Col.lecció Documents. Servei de Publicacions. Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- REYNOLDS, H. 1982. *The other side of the frontier. Aboriginal resistance to the European invasion of Australia*. Townsville: Penguin Books.
- ROWLEY, C.D. 1974. *The destruction of Aboriginal Society*. Townsville: Penguin Books.
- STANNER, W.E.H. 1959-63. "On Aboriginal Religion". *Oceania Monograph núm.11*. Sydney: University of Sydney.
- STANNER, W.E.H. 1991. *After the Dreaming*. New South Wales: ABC Book.
- STREHLOW, T.G.H. 1982. "Geography and the totemic landscape in Central Australia a functional study". A: *Australian Aboriginal Anthropology*. R.M. Berndt, ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- SWAIN, T. and TROMPF, G. 1995. *The Religions of Oceania*. London and New York: Routledge.
- TONKINSON, R. and HOWARD, M. 1990. *Going it Alone?. Prospects for Aboriginal Autonomy*. Canberra Aboriginal Studies Press.
- TONKINSON, R. 1991. *The Mardu Aborigines. Living the Dream in Australia's desert*. Case Studies in Cultural Anthropology. USA: Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- WILLIAMS, N.M. and JOLLY, L. 1992. "From time immemorial?: gender relations in Aboriginal societies before 'white contact'". A: *Gender Relations in Australia: Domination and Negotiation*. K.Saunders and R. Evans ed. Sydney.